

ÎNCHEIERE

02 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului
Judecători

Iuliana Oprea
Valentina Clevadî, Mariana Pitic

soluționând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea de Stat pentru Silvicultură Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii de Stat pentru Silvicultură Chișinău împotriva Guvernului Republicii Moldova, intervenient accesoriu Agenția „Moldsilva” cu privire la abrogarea pct. 1 din Hotărârea Guvernului RM nr. 244 din 02.04.2014 și cererea de chemare în judecată a Întreprinderii de Stat pentru Silvicultură Chișinău împotriva Agenției „Moldsilva” cu privire la anularea pct. 2 din ordinul nr. 115 din 30.04.2014 referitor la lichidarea întreprinderii cu reorganizarea ei prin fuziune (absorbție),

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2016,

C O N S T A T Ă :

La 14.05.2014, Întreprinderea de Stat pentru Silvicultură Chișinău a înaintat cererea de chemare în judecată împotriva Guvernului Republicii Moldova, intervenient accesoriu Agenția „Moldsilva”, cu privire la abrogarea pct. 1 din Hotărârea Guvernului RM nr. 244 din 02.04.2014.

La 06.06.2014, Întreprinderea de Stat pentru Silvicultură Chișinău a înaintat cererea de chemare în judecată către Agenția „Moldsilva” cu privire la anularea pct. 2 din ordinul Agenției „Moldsilva” nr. 115 din 30.04.2014 referitor la lichidarea Întreprinderii de Stat pentru Silvicultură Chișinău în legătură cu reorganizarea ei prin fuziune (absorbție).

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 19 martie 2015, acțiunile civile menționate au fost conexate într-o procedură pentru examinarea concomitentă.

În motivarea cererilor, reclamantul a indicat că pe 02.04.2014, Guvernul Republicii Moldova a adoptat Hotărârea nr. 244 cu privire la reorganizarea unor întreprinderi de stat, modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 150 din 02 martie 2010, publicată în Monitorul Oficial nr. 80-85 din 04.04.2014.

Astfel, a fost acceptată propunerea Agenției „Moldsilva” privind reorganizarea Institutului de Cercetări și Amenajări Silvice Chișinău în Întreprinderea silve-didactică „Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice” prin fuziunea (absorbția) Întreprinderii pentru Silvicultura Chișinău. Consideră reclamantul că pct. 1 al Hotărârii Guvernului nr. 244 din 02.04.2014 a fost adoptat

cu încălcarea legislației. Fuziunea persoanei juridice fiind o operațiune tehnico-juridică prin care două sau mai multe persoane juridice, în scopul concentrării capitalului și sporirii rentabilității activității, își unifică patrimoniul în unul singur. Absorbția are ca efect încetarea existenței persoanelor juridice absorbite și trecerea integrală a drepturilor și obligațiilor acestora la persoana absorbantă.

În conformitate cu prevederile pct. 8 lit. g) al Legii nr. 146 din 16.06.1994 cu privire la întreprinderea de stat și pct. 11 lit. g) al Regulamentului Consiliului de administrare al Întreprinderii de Stat pentru Silvicultură Chișinău, Consiliul de Administrație prezintă Fondatorului propuneri privind modificarea și completarea Statutului întreprinderii, reorganizarea sau lichidarea acesteia. În cadrul ședințelor Consiliului de Administrare un astfel de subiect însă nu a fost discutat. Colectivul întreprinderii nu a fost consultat și nici informat despre o posibilă reorganizare a întreprinderii prin fuzionare, aflând despre acest fapt împlinit din publicația în Monitorul Oficial din 04.04.2014. Menționează că în nota explicativă a Agenției „Moldsilva” la proiectul de Hotărâre a Guvernului ”Cu privire la modificarea și completarea HG nr. 150 din 02.03.2010” nu se menționează explicit care este motivația de absorbție a Întreprinderii pentru Silvicultură Chișinău de către Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice, care are cu totul altă menire decât cea de producere. Hotărârea de fuziune se adoptă cu 2/3 din numărul total de voturi ale participanților adunării generale a membrilor fiecărei persoane juridice participante la fuziune. Astfel de măsuri nu au fost consultate, fapt confirmat prin adresarea Colectivului către Guvern.

De asemenea, menționează reclamantul că la 30.04.2014, Agenția „Moldsilva” a emis ordinul nr. 115 despre reorganizarea Întreprinderii de Stat „Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice” în Întreprinderea silvo-didactică „Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice” prin fuziune (absorbția) Întreprinderii pentru Silvicultură Chișinău, Întreprindere de Stat. Conform pct. 2 al ordinului susmenționat, se lichidează Întreprinderea pentru Silvicultură Chișinău, în legătură cu reorganizarea ei prin fuziune (absorbție).

Consideră că pct. 2 al ordinului nr. 115 din 30.04.2014 a fost adoptat cu încălcarea legislației. Lichidarea întreprinderii conduce la încetarea activității acesteia fără trecerea drepturilor și obligațiilor pe cale succesorală la o altă persoană. Hotărârea de lichidare a întreprinderii se adoptă de către fondator în legătură cu expirarea termenului pentru care a fost înființată sau cu atingerea scopurilor pentru care a fost înființată, în rezultatul analizei trimestriale, starea economico-financiară din sfera de activitate și conform anumitor indici.

Susține reclamantul că în nota explicativă a Agenției „Moldsilva” la proiectul de Hotărâre a Guvernului ”Cu privire la modificarea și completarea HG nr. 150 din 02.02.2010”, nu se menționează explicit care este motivația de absorbție a Întreprinderii pentru Silvicultură Chișinău de către Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice, care are cu totul altă menire decât cea de producere.

La 08.05.2014, întreprinderea a înaintat o cerere prealabilă Agenției „Moldsilva”, solicitând revocarea ordinului susmenționat și a informat Agenția despre suspendarea executării ordinului nr. 115 din 30.04.2014 în legătură cu depunerea cererii în judecată privind abrogarea pct. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 244 din 02.02.2014.

Solicita reclamantul abrogarea pct. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 244 din 02.04.2014 cu privire la reorganizarea unor întreprinderi de stat, modificarea și

completarea Hotărârii Guvernului nr. 150 din 02 martie 2014, publicată în Monitorul Oficial nr. 80-85 din 04.04.2014, privind reorganizarea Institutului de Cercetări și Amenajări Silvice Chișinău în Întreprinderea silvo-didactică „Institutului de Cercetări și Amenajări Silvice” ca fiind adoptată ilegal și solicită abrogarea pct. 2 din Ordinul Moldsilva nr. 115 din 30.04.2014 despre lichidarea Întreprinderii pentru Silvicultură Chișinău, în legătură cu reorganizarea ei prin fuziune (absorbție), ca fiind emis ilegal.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 21 ianuarie 2016, acțiunea înaintată a fost admisă integral, fiind dispusă anularea pct. 1 al Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 244 din 02.04.2014 „Cu privire la reorganizarea unor întreprinderi de stat, modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 150 din 02.03.2010 prin care a fost acceptată propunerea Agenției „Moldsilva” privind reorganizarea Institutului de Cercetări și Amenajări Silvice, prin fuziunea (absorbția) Întreprinderii pentru Silvicultură Chișinău. De asemenea a fost anulat pct. 2 din Ordinul Agenției „Moldsilva” nr. 115 din 30.04.2014 referitor la lichidarea Întreprinderii pentru Silvicultură Chișinău, în legătură cu reorganizarea ei prin fuziune (absorbție).

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut aplicabile prevederile art. 69 alin. (1) Cod civil, art. 7 pct. 8 lit. g) din Legea privind întreprinderea de stat nr. 146 din 16.06.1994, pct. 11 lit. g) din Regulamentul Consiliului de Administrație al Întreprinderii de Stat pentru Silvicultură Chișinău, pct. 4 și 48 alin. (8) din Statutul Întreprinderii de Stat pentru Silvicultură Chișinău, concluzionând că la caz a fost încălcată procedura de reorganizare, lichidare a Întreprinderii de Stat pentru Silvicultură Chișinău.

La 15.02.2016, Guvernul Republicii Moldova și Agenția „Moldsilva” au depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 21 ianuarie 2016 și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii înaintate.

În motivarea apelului declarat, apelanții au invocat ilegalitatea hotărârii contestate, menționând că intimatul s-a adresat în instanța de judecată fără a respecta procedura prealabilă. Deși intimatul a înaintat cerere prealabilă cu nr. 1-06/882 din 08 mai 2014, aceasta a fost adresată cu referire la revocarea ordinului nr. 115 din 30.04.2014, iar la cererea de chemare în judecată înaintată la 24.05.2014 procedura prealabilă nu a fost respectată.

Consideră eronată concluzia primei instanțe că în cadrul ședințelor Consiliului de Administrare al Întreprinderii pentru Silvicultură Chișinău nu a fost discutată chestiunea cu privire la reorganizarea sau lichidarea întreprinderii, or, probe justificative de către reclamant în acest sens nu au fost prezentate.

Relevă apelanții că eronat s-a stabilit că a fost încălcată procedura legală de lichidare a întreprinderii. De asemenea fiind eronată concluzia privind încălcarea art. 7 pct. 8 lit. g) din Legea nr. 146 din 16 iunie 1994 cu privire la întreprinderea de stat, deoarece aceasta stabilește că Consiliul de Administrare ar avea dreptul să prezinte fondatorului propuneri privind modificarea și completarea statutului întreprinderii, reorganizarea și lichidarea întreprinderii. Acordarea acestui drept Consiliului de Administrație nu prezumă faptul că Consiliul de Administrație este factorul de decizie (și mai ales, unicul) referitor la reorganizarea întreprinderii. Deci, consiliul poate propune fondatorului reorganizarea întreprinderii însă decizia aparține Fondatorului. În cazul în care fondatorul decide reorganizarea

întreprinderii, acesta nu este obligat să consulte sub nici o formă Consiliul, or careva norme imperative în acest sens nu există.

Cât privește stipulațiile art. 69, 75 Cod civil, ele nu sunt aplicabile persoanelor juridice de drept public, or, după cum a menționat, reorganizarea întreprinderilor de stat este reglementată de Legea nr. 146 din 16 iunie 1994 cu privire la întreprinderea de stat.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2016, a fost admis apelul declarat de Agenția „Moldsilva”, casată hotărârea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 21 ianuarie 2016 și emisă o hotărâre nouă prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Întreprinderea de Stat pentru Silvicultură Chișinău împotriva Guvernului Republicii Moldova, intervenient accesoriu Agenția „Moldsilva”, cu privire la abrogarea pct. 1 din Hotărârea Guvernului RM nr. 244 din 02.04.2014 și cererea de chemare în judecată înaintată de Întreprinderea de Stat pentru Silvicultură Chișinău către Agenția „Moldsilva” cu privire la anularea pct. 2 din ordinul Agenției „Moldsilva” nr. 115 din 30.04.2014 referitor la lichidarea Întreprinderii de Stat pentru Silvicultură Chișinău în legătură cu reorganizarea ei prin fuziune (absorbție), au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a reținut incidente speței prevederile art. 57, 58, 179 Cod civil, art. 2 și 14 al Legii privind întreprinderea de stat nr. 146 din 16.06.1994, pct. 33 și 65 al Statutului Întreprinderii de Stat pentru Silvicultură Chișinău, pct. 43 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Agenției „Moldsilva”, statuând că este eronată concluzia primei instanțe privind încălcarea procedurii de reorganizare, lichidare a reclamantei, or, prevederile precitate impun concluzia asupra legalității actului normativ contestat ca fiind adoptat în conformitate cu cadrul legislativ național fără a leza careva drepturi anumitor persoane.

Considerînd ilegală decizia instanței de apel, la 07.07.2016 și 26.08.2016, Întreprinderea de Stat pentru Silvicultură Chișinău a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2016 și menținerea hotărîrii Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 21 ianuarie 2016.

În argumentarea recursului, recurentul a invocat că circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, nu au fost constatate și elucidate pe deplin, iar normele de drept material au fost aplicate eronat.

În speță a menționat că la interpelările sale către Guvernul RM și Agenția „Moldsilva” pentru a prezenta careva documente probatorii care au stat la baza adoptării Hotărârii Guvernului nr. 244 din 02.04.2014, nu au fost prezentate nici întreprinderii și nici instanței de judecată.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificând motivele de casare invocate în cererea de recurs, completul atestă că recurentul indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanța de apel a apreciat înscrisurile probatoare și a constatat circumstanțele cauzei. În viziunea recurentului, instanța de apel a apreciat incorect probele anexate la dosar, deoarece la interpelările sale către Guvernul RM și Agenția „Moldsilva” pentru a prezenta careva documente probatorii care au stat la baza adoptării Hotărârii Guvernului nr.

244 din 02.04.2014, nu au fost prezentate nici întreprinderii și nici instanței de judecată.

Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

În speță, Colegiul menționează că, recursul în cauză conține obiecțiile de fapt și de drept, care deja au fost obiect de studiere și verificare de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei, în modul în care este garantat de articolului 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admitere a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, așa cum formal invocă recurentul și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, Colegiul constată că argumentele invocate de recurent nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acestea nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Potrivit prevederilor art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC RM cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, pe cînd în recursul declarat de Întreprinderea de Stat pentru Silvicultură Chișinău, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Întreprinderea de Stat pentru Silvicultură Chișinău ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 432, 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC al RM, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

DISPUNE:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Întreprinderea de Stat pentru Silvicultură Chișinău.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului

Iuliana Oprea

Judecători

Valentina Clevadi

Mariana Pitic